

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume utca 6-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. április 6.

bb 1. a kgst ajánlására 16 újfajta géptípust alakít ki a magyar szerszámgépipar

i st/sze szb vg

1963. április 6.

a kgst illetékes szekciójának ajánlására egész sor új szerszámgéptípus kialakítását kezdték meg a magyar üzemek. összesen 16 újfajta gépről van szó, amelyeknek közös sajátossága, hogy rendkívül pontosan működnek, s korszerűségben a nemzetközi piacon is megállják majd a helyüket. e tizenhat gépfajta közül eddig még egyik sem készült Magyarországon, ezért rendkívül nagy feladat hárul annak a hat gyárnak a műszaki gárdájára, amelyre a gépek kialakítását és gyártását bízta.

a tervező munka már mindenütt megindult, egyik-másik gépnek már a mintapéldánya, sőt első sorozata is készül. a kőbányai szerszámgépgyár például már sorozatban gyártja a különleges pontosságú műszerész esztergapadot, mely századmilliméternyi pontossággal forgácsolja a műszer-alkatrészeket. a csepeli szerszámgépgyárban a precíziós hosszmarógép mintapéldányai készülnek, s jövőre már ennek a nagyértékű gépnek a sorozatgyártása is megindulhat. ugyanebben a gyárban foglalkoznak a fogkőszőrűgép kialakításával is, aminek annál is inkább nagy a jelentősége, mert fogazógépekben hazánkban rendkívül nagy a hiány, s csak drága nyugati valutáért tudunk hozzájutni. e gép tervezése azonban sajnos hosszabb időt vesz igénybe, és 1965 előtt nem tudják megkezdeni a sorozatgyártást.

tekintve, hogy az időnyerés rendkívül sokat számít a korszerű gépek kibocsátása szempontjából, a legtöbb üzem legkésőbb jövőre már sorozatban akarja gyártani új cikkeit. 1964-ben megkezdik a budapesti szerszámgépgyárban az optikai műszerekkel beállítható profilkőszőrű, a könnyűipari szerszámgépgyárban a nagy pontosságú furatkőszőrű, az esztergomi szerszámgépgyárban pedig a különleges koordinata furógép sorozatgyártását./mti/

L. L. L.

--

-1-

bb 3. harminc gépet mutat be a budapesti nemzetközi vásáron a diósgyőri gépgyár

vid te szb ki

1963. április 6.

A diósgyőri gépgyár az idei budapesti nemzetközi vásáron több mint 30 különböző gépet mutat be, a külföldön is ismert kábelgépek között a legérdekesebb a világszínvonalat is túlnaladó léggárnás gyorssodrógép, amelynek fordulatszáma percenként eléri a háromezerhatszázat, a különféle műveletekre alkalmazható agregátokból mintegy 15 féle típust állítanak ki, s a mezőgazdasági-, hajó-, valamint buvárszivattyufajtákból is több változatot mutatnak be, ezen kívül kiállítanak hűtőkompresszorokat, a csaknem tíz művelet végzésére alkalmas diesel-motoros targoncákat és célgépeket. /mti/

..-

bb 4. nemzetközi husvéti „Locsoló-bált,, rendez az ibusz

i tz/gg szb vg

1963. április 6.

az ibusz elhatározta, hogy idén husvétkor nemzetközi bált rendez budapesten, a hungária szállóban, a terv iránt külföldön is, itthon is akkora érdeklődés nyilvánult meg, hogy a bált két napra kellett „széthuzni,, , így a vasárnap esti szórakozást hétfőn „megujrazzák,,.

az előjelek szerint a vasárnapi külföldi közönség „derékhatát,, mintegy háromszáz osztrák bálozó alkotja majd, hétfőn pedig körülbelül 180 nyugatnémet és hatvan ndk-beli vendégünk szórakozik a hazaiakkal együtt.

mindkét bált a husvéti népszokások jegyében rendezik. két népviseletbe öltözött rendező már a bejáratnál jelképesen, tiszta vízzel, meglocsolja az érkezőket, a vacsora és a műsor alatt a rajkózenekar a magyar népi muzsikából, a tánckar pedig a „husvéti locsoló,, bemutatásával a magyar népi táncokból ad izelítőt. a műsor után a bergendi együttes játssza a tánczenét, közben pedig - a hajdani kucséberék módjára - pirostojásokkal és más jellegzetes husvéti apróságokkal kínálják majd a közönséget. /mti/

..-

-2-

Lrel

bb.2. kiosztották az okleveleket a szot-üdülők közti első munkaverseny győztesének - megkezdődött a felkészülés az üdülési fődényre

i/tz/n/vg

1963. április 6.

az elmúlt napokban adták át az okleveleket azoknak a szot-üdülőknek, amelyek győztesen kerültek ki az üdülők első, tavaly lebonyolított munkaversenyéből. a kiváló üdülő címet, valamint a szot üdülési főigazgatóságának és a kpvdosz elnökségének vándorzászlaját a mátranázi és a hajduszoboszlói szot-üdülő nyerte, kiváló üdülő címet pedig a soproni és a mátrafüredi szot-üdülő, valamint a balatonlellei május 1. üdülő kapott. ezenkívül több üdülő jó munkáját dicsérő oklevéllel jutalmazták, a legjobb dolgozók pedig megkapták a kiváló dolgozó jelvényt.

az üdülőkben egyébként már megkezdődött az élet. mindenütt takarítják, festik, javítgatják az épületeket, helyrehozzák a tél- okozta rongálódásokat, készítik elő a parkok virágágyait, stb. a felújítással kapcsolatban több üdülőt korszerű, nagyteljesítményű konyhai berendezésekkel látnak el.

az előkészületek eltartanak még körülbelül május közepéig, amikor aztán megkezdődik a fődény. attól kezdve turnusonként 12.000 felnőtt és 4.300 gyermek, ezenkívül a családok üdültetés formájában még 2.400 felnőtt és 2.000 gyermek részesül a szot révén kedvezményes üdülésben, mégpedig a beutaltaknak körülbelül kétharmada a balaton mellett, budapesten részint a „budapest,, üdülő hajón, részint szállodákban elhelyezve csaknem négyezren tölthetik idei üdülésüket.

külföldi üdüléshez ebben az évben a szot segítségével több mint tizenegyezren jutnak. egyrészt hajókirándulást tész pozsonyig vagy bécsig, illetve az aldunán hajózik végig, mások vonattal, vagy autóbusszal látogatnak külföldre. /mti/

..-

bb.5. 100 éves a magyar növénynevelés

i/tf/n/ká /cz

1963. április 6.

rendkívüli esztendő volt a magyar mezőgazdaságban az 1863-as. ebben az évben az aszály a gabonatermésnek legnagyobb részét elpusztította, olyannyira, hogy a következő évre az országnak még vetőmagja sem volt - galiciából kellett behozatni. ennek láttán mokri sámuel gerendási földbirtokos és vári szabó sámuel református lelkes elhatározták, hogy a kertészeti növényekhez hasonlóan a szántóföldi növényeket is - főleg a gabonaféléket - nemesíteni fogják: biztosabban termő és nagyobb teljesítő képességű fajtákat „állítanak elő,, . így indult meg a magyar növénynevelés, amely az idén már 100 esztendő s multra „tekint vissza,, . /folyt.köv/

-3-

Lrel

bb.5. /100 éves...1.folyt/n

a kezdeti kísérletek főként nyelvészeti, néprajzi és kulturtörténeti adatokból indultak ki. ezekből következtettek a különféle növényfajták származási helyére. Ily módon megállapították, hogy az egyes kulturnövény fajtáknak milyen klimatikus körülmények alakították ki jellegzetes tulajdonságaikat. ennek ismeretében meghatározták, hogy a mi éghajlatunk alatt milyen kulturnövények termesztése lehetséges, illetve gazdaságos.

a kívánt tulajdonságok kialakítását eleinte kizárólag keresztezéssel tudták elérni.

a növénynevelés mai fokán viszont a szakemberek, a keresztezésen kívül - korszerű laboratóriumi technikával, úgynevezett ionozó sugarakkal terelik a kedvező irányba a természetett növényeket. a kísérleti növények öröklődő tulajdonságainak „tartományát”, röntgen vagy rádióaktív sugarakkal kezelik, s így „kilövik”, a nem kívánatos tulajdonságokat. ezáltal a növény egész jellege megváltozik, az ember a környezetéhez idomítja a növényeket, másrészt pedig megnöveli az idők során „legyengült”, a betegségek iránt fogékonyá vált természetett növények ellenálló képességét.

a száz éve folyó agrobotanikai és növénynevelési kutatások jelenlegi feladata: maximálisra emelni a hazai kulturnövények „kondícióját”, erős, edzett, hideget-meleget egyaránt jól tűrő fajtákat kialakítani a jobb, gazdaságosabb mezőgazdasági termelés érdekében./mti/

--

-4-

Leli

bb 6. jól ^{el}tevt a prizmázott burgonya-vetőgumó - a meleg talajokon már vetik a csirás burgonyát - kísérleti burgonyatárolókat építenek

i cs/sze/m/ká

1963. április 6.

az ország meleg talaju vidékein, elsősorban a feketehomokos földeken az utóbbi napokban megkezdtek a primörnek szánt előcsirázott burgonya vetését. a jelek szerint minden eddiginél nagyobb területen természetnek az idén korai burgonyát. az ősszel szedhető burgonya gumóit azonban csak a legsürgősebb tavaszi szántás-vetési munkák végeztével, husvét után rakják földbe.

a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatóságán adott tájékoztatás szerint az ősszel prizmázott hazai nemesítésű és import vetőburgonya általában jól telelt, csak elvéve itt-ott érte fagykár a rosszul takart prizmákat. néhány helyen a belviz okozott kisebb károkat. a szükséges válogatás után a burgonya-prizmákat újból letakarták, részint az esetleges éjjeli fagyok, főleg pedig a felmelegedés ellen, amely ugyanis - az erősebb csiraképződés révén - veszélyezteti a gumók termőerejét.

a nemesített vetőburgonya veszteségmentes telettetése érdekében fokozatosan nálunk is áttérnek a tárolókban való raktározásra. a hollandiától nemrég vásárolt dokumentumok alapján egyelőre két nagy burgonyatárolót építenek, egyet a nyírségi mezőgazdasági kutatóintézet kisvárdai telepén, egyet pedig a keszthelyi mezőgazdasági akadémia marietta-pusztai üzemegységében. a kipróbálásra szánt - egyenkint 5.000 vagonos - tárolókat a tervek szerint még az idén átadják rendeltetésének. /mti/

bb 7. több ezer érdekes és tréfás sírfeliratot gyűjtött a „temetői tudósa”,

vid/fm/tné/m/fm

1963. április 6.

a somogy megyei balatonzamárdi községben él torbágyi novák józsef lajos 80 esztendősen nyugalmazott rajztanár, kosztolányi dezső egykori diáktársa. huszonhárom éves korában tanári működése mellett érdekes foglalkozásba kezdett: adatokat gyűjtött a hazai és külföldi temetőkről, sírfeliratokról. bejárta az országot, és európa temetőinek nagy részét is tanulmányozta.

több mint félévszázados kutatásai nyomán valóságos tudósa lett a temetőknak, sírfeliratoknak, de kiváló ismerője a székelykapuknak, tulipános ládáknak és a népi díszítőhímzéseknek is. több ezer érdekes és tréfás sírfeliratot tartalmazó gyűjteményéről ismertetést állított össze a magyar nemzeti múzeum számára. /mti/

8.00

- 5 -

h.p.

bb 8. ifjunktás kórust alakítanak szombathelyen

vid/fm/tné/m/fm

1963. április 6.

a szombathelyi ifjuság háza 50 tagu ifjunktás-kórust szervez az iskolák és a gyárak legjobb fiatal dalosaiból. az énekkar május elején kezdi meg a próbákat. műsorukon régi és mai mozgalmi dalok, népdalok szerepelnek. /mti/

bb 9. hetvenhárommillió forint a szegedi kenderfonó rekonstrukciójára

vid/te/m/ki

1963. április 6.

a legrégebb és legnagyobb szegedi textilüzem, a kenderfonógyár épületeinek, berendezéseinek felújítására, illetve az üzem bővítésére a következő években 73 millió forintot fordítanak. az ötven-hetven éves régi gépeket folyamatosan új külföldi, főként szovjet és angol gépekkel cserélik ki. több szovjet kártoló már működik az üzemben, a napokban pedig megkezdtek angol fonógép felszerelését. ezek jóval termelékenyebbek, s finomabb fonalak gyártására is alkalmasak.

rövidesen hozzáfognak új fonócsarnok, valamint raktárak építkezéséhez. a rekonstrukció befejezése után 16 millió kilométer fonattal növekszik a szegedi kenderfonó évi termelése. /mti/

bb 11. könyvtárosok versenye fejér megyében

vid/fm/tné/m/fm

1963. április 6.

a székesfehérvári vörösmarthy mihály megyei könyvtár verseny-mozgalmat indított „a járás kiváló könyvtárosa”, és „a megye kiváló könyvtárosa”, cím elnyeréséért. eddig 35 község könyvtárosa nevezett be a versenybe. „a megye kiváló könyvtárosa”, cím nyertesét külföldi utazással jutalmazzák. /mti/

8.10/a

- 6 -

bb 12. földművesszövetkezetek segítsége a tolna megyei népkönyvtáraknak

vid fm/tné vm fm

1963. április 6.

a tolna megyei meszöv évente több mint 100.000 forint értékű könyvvel gazdagítja a falusi könyvtárakat. az idén június végéig 44 községi könyvtárat 115.000 forint értékű könyvvel gazdagítanak. a könyvcsomagokat a földművesszövetkezetek igazgatóságainak képviselői ünnepélyesen adják át a népkönyvtárak vezetőinek. /mti/

bb 13. a bányák „vándorlása”, miatt teherautóval szállítják a bauxitot

vid te vm ki

1963. április 6.

a bakonyi bauxitbányák üzemei egyre messzebb kerülnek a halimbai központtól, mert a közeli bányák kimerülnek és mindinkább messzebb fekvő bauxittelepek feltését kezdik meg. a bányák „vándorlása”, olyan gyors, hogy a kisvasutépítők alig győzik az iramot és rövid időre nem is gazdaságos a vasuti pályák lefektetése. az elmúlt évben ezért részben áttértek a tenergépkocsis szállításra. a csehszlovákiából beszerzett tátra típus, 10 tonnás autókkal menetrend szerinti forgalmat bonyolítottak le a környék rendbehozott, jól karbantartott útjain. az első év tapasztalatai szerint az országuton fele annyiba kerül a szállítás, mint vasúton és előny az is, hogy a bányák rakodállomásaitól egészen a timföldgyári gyűjtőhelyig átrakás nélkül jut el a bauxit.

a tapasztalatok alapján az idén újabb járműveket vásárolnak, s ezek tucatnyi bányát kötnek majd össze az ajkai timföldgyárral. halimbán teherauto pályaudvart építenek, ahol egyszerre 60 kocsi parkolhat. a gépkocsik rendszeres karbantartására gépesített szerelőcsarnok épül. /mti/

bb 14. gabonafutrinka veszélyezteteti a zsenge vetéseket, fokozott gyomosodásra kell számítani

1 cs/gk vm ká

1963. április 6.

az utóbbi napokban az ország több vidékéről érkeztek figyelmeztető jelzések arról, hogy a gabonafutrinka lárvái megjelentek az őszi vetéseken. /folyt.köv./

9.05/a

- 8 -

bb 10. fertőtlenítik a facsemetéket - új növényvédelmi módszereket dolgoznak ki csopakon

vid/j/m/ká

1963. április 6.

a csopaki növényvédő állomáson kutató csoportot hozott létre a növényvédelmi szolgálat és a növényvédelmi kutató intézet. a csoport tagjai dr. manninger adolf, a növényvédelmi kutató intézet kossuth-díjas osztályvezetőjének irányításával a balatonfelvidéki gyümölcsösök védelmére dolgoznak ki új módszereket. az egyik kísérlet szerint a kiültetésre váró facsemetéket fertőtlenítik. megállapították ugyanis, hogy igen sok gyümölcsfa már a telepítéskor fertőzött. a facsemeték részére ezért magas koncentrátságu fűrdőt készítenek, amely elpusztítja a kártevőket. kidolgozzák a téli nagyüzemi védekezési módszereket is. eddig a gyakorlatban az almafák kérgét kézi erővel kaparták le, s csak ezután alkalmazták a különböző növényvédőszereseket. a nehéz fizikai munka száz termőfaegységenként négy munkanapot vett igénybe. a kísérletekben olyan tömény vegyszerrel próbálkoznak, amely kéregkaparás nélkül is megszabadítja a fákat az áttelelő kártevőtől. /mti/

bb 15. 117 éves magyarnyelvű szerződést találtak somogyban

vid/fm/tné/m/fm

1963. április 6.

a somogy megyei tapsony községben a volt uradalmi gépműhelyben 117 éves, magyarnyelvű okmányt talált szekeres istván géplakatos. a szerződésben egy tégláégető mester 100.000 darab téglá égetését vállalta. szekeres istván az értékes iratot eljuttatta a megyei pártbizottság munkásmozgalmi archívumába. /mti/

bb 16. magnetofonszalagon vihetik haza a boldogító igent a győri házasságkötő teremből az ifju házások

vid/fm/tné/m/fm

1963. április 6.

az elmúlt év végén háromszázezer forintos költséggel újralakított győri házasságkötő terem nemcsak győrből, hanem a megye más városaiból és községeiből is nagy számban keresik fel ifju párok. a győri házasságkötő teremben magnetofonszalagra veszik fel az esküvői szertartásokat, s az ifju házások megkaphatják és hazavihetik a „boldogító igent”. /mti/

9.00/a

- 7 -

/bb 14. gabonafutrinka....1.folyt./vm

az országos növényvédelmi szolgálat szakemberei felhívják a termelő üzemeket: hetenként legalább kétszer vizsgálják át a vetéseiket, s ahol fertőzést észlelnek, azonnal kezdik meg a vegyszeres védekezést. a futrinkalárvák ugyanis - tömeges fertőzés esetén - annyira tönkreteszhetik a zsenge növényzetet, hogy egész táblákat ki kell szántani. ahol a talaj még nem bírja el a nagy motoros permetező gépeket, vagy a fertőzés még csak foltokban jelentkezik, jól használhatók a háti permetező gépek is.

már most számítani kell a gyengén telet, többhelyütt kiritkult vetések rendkívüli erős gyomosodására. a termelő üzemek jóelőre készüljenek fel a vegyszeres gyomirtásra. a gyakorlati tapasztalatok szerint legjobb hatást érhetnek el a dikonirtos permetezéssel közvetlenül a szárba szökkenés előtti időszakban, amikor a gabona 15-20 centiméter magas, a gyomok pedig elérték a 3-4 leveles fejlettségi állapotot.

a földművelésügyi minisztériumban adott tájékoztatás szerint a gabonafutrinka ellen szükséges hch vagy hungaria dl, illetve a dikonirt kellő mennyiségben rendelkezésre áll./mti/

bb 22. nyilvánosságra hozzák a pécsi tanárképző főiskola hallgatóinak legsikerültebb államvizsga-szakdolgozatait

i vid fm vm fm

1963. április 6.

a pécsi tanárképző főiskola hallgatói évente 250-300 államvizsga-szakdolgozatot készítenek. ezeknek többsége a tanszék archívumába kerül, a legsikerültebbeket azonban a főiskola vezetőségének ajánlásával és a pécsi városi tanács segítségével nyilvánosságra hozzák. lászló lajosnak a „sorsunk”, című pécsi irodalmi folyóiratról készített munkáját például, - amelyet doktori disszertációvá bővített ki, - a pécsi városi tanács és a magyar tudományos akadémia közösen kiadja. ennek kiegészítéseként jelenik meg németh juliana most végző főiskolás szakdolgozata is a janus pannonius irodalmi társaságról, amely - surányi miklós elnökletével - 1931-1947 között pécsen működött./mti/

9.30/a

- 9 -

PKK

PKK

bb 8. ifjunktás kórust alakítanak szombatnelyen

vid/fm/tné/m/fm

1963. április 6.

a szombathelyi ifjuság háza 50 tagu ifjunktás-kórust szervez az iskolák és a gyárak legjobb fiatal dalosaiból. az énekkar május elején kezdi meg a próbákat. műsorukon régi és mai mozgalmi dalok, népdalok szerepelnek. /mti/

bb 9. hetvenhárommillió forint a szegedi kenderfonó rekonstrukciójára

vid/te/m/ki

1963. április 6.

a legrégebb és legnagyobb szegedi textilüzem, a kenderfonógyár épületeinek, berendezéseinek felújítására, illetve az üzem bővítésére a következő években 73 millió forintot fordítanak. az ötven-hetven éves régi gépeket folyamatosan új külföldi, főként szovjet és angol gépekkel cserélik ki. több szovjet kártoló már működik az üzemben, a napokban pedig megkezdtek angol fonógép felszerelését. ezek jóval termelékenyebbek, s finomabb fonalak gyártására is alkalmasak.

rövidesen hozzáfognak új fonócsarnok, valamint raktárak építkezéséhez. a rekonstrukció befejezése után 16 millió kilométer fonallal növekszik a szegedi kenderfonó évi termelése. /mti/

bb 11. könyvtárosok versenye fejér megyében

vid/fm/tné/m/fm

1963. április 6.

a székesfehérvári vörösmarthy mihály megyei könyvtár verseny-mozgalmat indított „a járás kiváló könyvtárosa,, és „a megye kiváló könyvtárosa,, cím elnyeréséért. eddig 35 község könyvtárosa nevezett be a versenybe. „a megye kiváló könyvtárosa,, cím nyertesét külföldi utazással jutalmazzák. /mti/

8.10/a

- 6 -

bb 10. fertőtlenítik a facsemetéket - új növényvédelmi módszereket dolgoznak ki csopakon

vid/j/m/ká

1963. április 6.

a csopaki növényvédő állomáson kutató csoportot hozott létre a növényvédelmi szolgálat és a növényvédelmi kutató intézet. a csoport tagjai dr. manniger adolf, a növényvédelmi kutató intézet kossuth-díjas osztályvezetőjének irányításával a balaton-felvidéki gyümölcsösök védelmére dolgoznak ki új módszereket. az egyik kísérlet szerint a kiültetésre váró facsemetéket fertőtlenítik. megállapították ugyanis, hogy igen sok gyümölcsfa már a telepítéskor fertőzött. a facsemeték részére ezért magas koncentrátságu fűdőt készítenek, amely elpusztítja a kártevőket. kidolgozzák a téli nagyüzemi védekezési módszereket is. eddig a gyakorlatban az almafák kérgét kézi erővel kaparták le, s csak ezután alkalmazták a különböző növényvédőszeret. a nehéz fizikai munka száz termőfaegységenként négy munkanapot vett igénybe. a kísérletekben olyan tömény vegyszerrel próbálkoznak, amely kéregkaparás nélkül is megszabadítja a fákat az áttelelő kártevőtől. /mti/

bb 15. 117 éves magyarnyelvű szerződést találtak somogyban

vid/fm/tné/m/fm

1963. április 6.

a somogy megyei tapsony községben a volt uradalmi gépműhelyben 117 éves, magyarnyelvű okmányt talált szekeres istván géplakatos. a szerződésben egy tégláégető mester 100.000 darab téglá égetését vállalta. szekeres istván az értékes iratot eljuttatta a megyei pártbizottság munkásmozgalmi archívumába. /mti/

bb 16. magnetofonszalagon vihetik haza a boldogító igent a győri házasságkötő teremből az ifju házások

vid/fm/tné/m/fm

1963. április 6.

az elmúlt év végén háromszázezer forintos költséggel újjáalakított győri házasságkötő terem nemcsak győrből, hanem a megye más városaiból és községeiből is nagy számban keresik fel ifju párok. a győri házasságkötő teremben magnetofonszalagra veszik fel az esküvői szertartásokat, s az ifju házások megkaphatják és hazavihetik a „boldogító igent,,. /mti/

9.00/a

- 7 -

PKK

PKK

bb 12. földművesszövetkezetek segítsége a tolna megyei népkönyvtáraknak

vid fm/tné vm fm

1963. április 6.

a tolna megyei meszőv évente több mint 100.000 forint értékű könyvvel gazdagítja a falusi könyvtárakat. az idén június végéig 44 községi könyvtárat 115.000 forint értékű könyvvel gazdagítanak. a könyvcsomagokat a földművesszövetkezetek igazgatóságainak képviselői ünnepélyesen adják át a népkönyvtárak vezetőinek.
/mti/

bb 13. a bányák „vándorlása”, miatt teherautóval szállítják a bauxitot

vid te vm ki

1963. április 6.

a bakonyi bauxitbányák üzemel egyre messzebb kerülnek a halimbai központtól, mert a közeli bányák kimerülnek és mindinkább messzebb fekvő bauxittelepek fejtését kezdik meg. a bányák „vándorlása”, olyan gyors, hogy a kisvasutépítők alig győzik az iramot és rövid időre nem is gazdaságos a vasuti pályák lefektetése. az elmúlt évben ezért részben áttértek a tenergépkocsis szállításra. a csehszlovákiából beszerzett tátra típus, 10 tonnás autókkal menetrend szerinti forgalmat bonyolítottak le a környék rendbehozott, jól karbantartott utjain. az első év tapasztalatai szerint az országuton fele annyiba kerül a szállítás, mint vasúton és előny az is, hogy a bányák rakodóállomásaitól egészen a timföldgyári gyűjtőhelyig átrakás nélkül jut el a bauxit.

a tapasztalatok alapján az idén újabb járműveket vásárolnak, s ezek tucatnyi bányát kötnek majd össze az ajkai timföldgyárral. halimbán teherauto pályaudvart építenek, ahol egyszerre 60 kocsi parkolhat. a gépkocsik rendszeres karbantartására gépesített szerelőcsarnok épül.
/mti/

bb 14. gabonafutrinka veszélyezteti a zsenge vetéseket, fokozott gyomosodásra kell számítani

i cs/gk vm ká

1963. április 6.

az utóbbi napokban az ország több vidékéről érkeztek figyelmeztető jelzések arról, hogy a gabonafutrinka lárvái megjelentek az őszi vetéseken.
/folyt.köv./

9.05/a

- 8 -

/bb 14. gabonafutrinka....1.folyt./vm

az országos növényvédelmi szolgálat szakemberei felhívják a termelő üzemeket: hetenként legalább kétszer vizsgálják át a vetéseiket, s ahol fertőzést észlelnek, azonnal kezdik meg a vegyszeres védekezést. a futrinkalárvák ugyanis - tömeges fertőzés esetén - annyira tönkretelhetik a zsenge növényzetet, hogy egész táblákat ki kell szántani. ahol a talaj még nem bírja el a nagy motoros permetező gépeket, vagy a fertőzés még csak foltokban jelentkezik, jól használhatók a háti permetező gépek is.

már most számítani kell a gyengén telelt, többhelyütt kiritkult vetések rendkívüli erős gyomosodására. a termelő üzemek jóelőre készüljenek fel a vegyszeres gyomirtásra. a gyakorlati tapasztalatok szerint legjobb hatást érhetnek el a dikonirtos permetezéssel közvetlenül a szárba szökkenés előtti időszakban, amikor a gabona 15-20 centiméter magas, a gyomok pedig elérték a 3-4 leveles fejlettségi állapotot.

a földművelésügyi minisztériumban adott tájékoztatás szerint a gabonafutrinka ellen szükséges hch vagy hungaria dl, illetve a dikonirt kellő mennyiségben rendelkezésére áll.
/mti/

bb 22. nyilvánosságra hozzák a pécsi tanárképző főiskola hallgatóinak legsikerültebb államvizsga-szakdolgozatait

i vid fm vm fm

1963. április 6.

a pécsi tanárképző főiskola hallgatói évente 250-300 államvizsga-szakdolgozatot készítenek. ezeknek többsége a tanszékek archivumaiba kerül, a legsikerültebbeket azonban a főiskola vezetőinek ajánlásával és a pécsi városi tanács segítségével nyilvánosságra hozzák. lászló lajosnak a „sorsunk”, című pécsi irodalmi folyóiratról készített munkáját például, - amelyet doktori disszertációvá bővített ki, - a pécsi városi tanács és a magyar tudományos akadémia közösen kiadja. ennek kiegészítéseként jelenik meg németh juliana most végző főiskolás szakdolgozata is a janus pannonius irodalmi társaságról, amely - surányi miklós elnökletével - 1931-1947 között pécsen működött.
/mti/

9.30/a

- 2 -

- 9 -

PKR

PKR

bb 17. több mint 30.000 új szakmunkás a mezőgazdaságban

1 ie/m/ká

1963. április 6.

országszerte befejeződtek a mezőgazdasági szakmunkás-vizsgák. az idei télen csaknem 80.000 termelőszövetkezeti tag és állami gazdasági dolgozó vett részt szakmunkás-képzésben. közülük 17.000-en a harmadik évfolyamot végezték el, s nagyrészüket az utóbbi hetekben már meg is kapta a bizonyítványt. tizennyolc mezőgazdasági szakmában növekedett most a szakmunkások száma, a legtöbb a szántóföldi és az öntözéses növénytermesztés, a szarvasmarhatenyésztés és a növényvédelem alapvető ismeretét sajátították el. az írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsgákon az egyes szakmák agro- és zootechnikai eljárásain kívül azok biológiai, gépesítési, munkaszervezési és munkaegészségtani vonatkozásairól is számot kellett adniuk.

a télen 16.500 termelőszövetkezeti tag és állami gazdasági dolgozó tanulta a mezőgazdasági erő- és munkagépek üzemeltetését /~~vezetői~~ s a március végi sikeres vizsgák után traktorvezetői jogosítványt kaptak.

a mezőgazdasági üzemek tehát több mint 30.000 új szakmunkással kezdik meg a nagy tavaszi munkákat. ez az első jelentős lépés annak a programnak a megvalósításában, amely szerint az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek felnőtt dolgozóinak 25-30 százalékát kell szakmunkássá képezni. /mti/

...-

bb 24. megérkeztek az első vándorméhészek a tiszamenti füzesekbe

vid/j/m/ká

1963. április 6.

a kiskunság rövidesen virágbaboruló gyümölcsöseibe és a tiszamenti füzesekbe megérkeztek az első vándorméhészek. egyelőre a tiszamenti és a duna menti füzesekben telepednek meg, ahol a vadmogyorókról máris hordhatnak a méhek. a teljes gyümölcsvirágzás idején több mint 50.000 méhcsalád hord ezen a vidéken. /mti/

...-

9.40/a

- 10 -

T és karbantartását,

bb 18. borsod megyében több mint 25 kilométernyi járda és 10 kilométernyi út építési tervét készítik el társadalmi munkában

vid/fm/tné/m/fm

1963. április 6.

borsod megyében az idei községfejlesztési tervek többségében utak és járdák építése, valamint belvizrendezési munkák szerepelnek. a helyi tanácsok ezeknek a feladatoknak mielőbbi megoldásához kérték a hazafias népfront műszaki akcióbizottságának segítségét. a mérnökökből, technikusokból és vizügyi szakemberekből álló akcióbizottság a helyszíni szemlék után elhatározta, hogy május végéig 46 község járda- és utépítési tervét készíti el társadalmi munkában. több mint 25 kilométernyi járda és 10 kilométernyi út építési és költségvetési tervét dolgozzák ki. ezek között a legjelentősebb a borsod megyei szomorva és a heves megyei noszvaj községet összekötő út, ennek megépítése után ugyanis a szomorvaiak az eddigénél jóval rövidebb idő alatt juthatnak el egerbe. a tervek már készülnek és a hazafias népfrontbizottságok a legtöbb helyen megkezdték a társadalmi munkák szervezését.

az akcióbizottság tagjai ezenkívül számos község - például tibolddaróc, ziliz és harsány - számára dolgozzák ki a belvizrendezési terveket. /mti/

...-

bb 20. uttörő riporterek műsora az oroszlanói bányászrádióban

vid/fm/tné/m/fm

1963. április 6.

érdekes „szerződést” kötött az oroszlanói bányászrádió a helyi józsef attila általános iskolával: rendszeresen közvetíti az iskola magnetofonnal felszerelt riporterszéke adásait. a rovatonként szakosított „újságírók” helyszíni közvetítést adnak például az iskolai sportversenyekről, beszámolnak a tanulmányi és a tisztasági versenyeredményeiről. felkeresték mokri pálos országgyűlési képviselőt, a városi tanács vb elnökét is, s nyilatkozatot kértek tőle arról, mit kap a város fiatalosága, s miben segíthetnek a tanácsnak a fiatalok. legérdekebb felvételeikből archívumot rendeznek be. ezek közé került most a mártírhalált halt asztalos jános özvegyének az iskolában tett látogatásakor készült hangszalag is. /mti/

...-

10.00/a

- 11 -

RR

bb 19. több lesz a szomolyai cseresznyéből - 50 holdas nagyüzemi gyümölcsös telepítését kezdték meg a világhírű termőtájon

vid j vm ká

1963. április 6.

borsod megyében, a déli bükk széltől védett völgyében fekvő szomolya község különleges fajtájú cseresznyéjéről ismert világszerte. több évtizedes nemesítés során alakult ki ez a májusban érő, kemény husu, sötétpiros, rövid szárú, szív alakú cseresznye, amely jól bírja a szállítást, s különösen befőzésre, konzervipari feldolgozásra kiválóan alkalmas. az elmúlt években átlagosan 7-10 vagonnal szedtek le a termőfákról, s szállították elsősorban exportra.

az idén a szomolyai termelők szövetkezet 50 holdas összefüggő nagyüzemi gyümölcsösöt telepít a világhírű szomolyai cseresznyéből. a fajtajelleg és a kiváló tulajdonságok továbbörökítésére a szaporítóanyagot, az oltóvesszőt a legjobb termést adó, fajtiszta fákról szedték, s azt oltják sajmegyre. az új nagyüzemi gyümölcsös 3-4 év múlva fordul termőre, s akkor a jelenleginél négyszer-öttször több szomolyai cseresznyét tudnak exportálni és a belföldi piacon forgalomba hozni.

az új nagyüzemi gyümölcsös telepítését a déli domboldalon megkezdték./mti/

- . -

bb 21. ,,torta-autók,, a baranyai falvakban

vid j vm ká

1963. április 6.

a baranyai földművesszövetkezetek érdekes módon oldják meg a megye kis falvainak ellátását főtt ételekkel és cukrászati készítményekkel. ezekben a néhány száz lakosú helységekből ugyanis sem vendéglő, sem cukrászda nem működik, mivel megfelelő forgalmat nem tudnának lebonyolítani. kilenc nagyközségben ugynevezett bázisközpont létesült, ahol melegkonyhás vendéglő és cukrászati üzem működik. az itt készült ételeket, süteményeket, fagyaltot, stb. autókön szállítják a körzethez tartozó falvakba. a gépkocsikra máris ráragadt a ,,torta-autó,, elnevezés. ennek az az oka, hogy főleg a torták - születésnapra, névnapra, lakodalomra és más alkalmakra készített ünnepi torták - iránt nagy a kereslet, és ezekkel vannak tele az autók. ebben az évben 238 helységbe, azaz a baranyai falvak mintegy háromnegyed részére terjesztik ki a földművesszövetkezetek ezt az újabb szolgáltatásukat./mti/

10, 10/m

- 12 -

bb 23. díszbemutatóval ünneplik békéscsabán beleznay istván negyven éves színészi jubileumát

vid/fm/tné/m/fm

1963. április 6.

csabai
a békéscsabai jókai színház április közepén bemutatja kálman imre : csárdáskirálynő című nagyoperettjét. ez alkalomból ünnepli meg a színház társulata a darab rendezője illetve egyik szereplője beleznay istván negyven éves színészi jubileumát.

az idős színész négy évtizeddel ezelőtt ugyancsak a csárdáskirálynő előadásán mutatkozott be a debreceni színházban edvin személyében. partnere a sylvia éneklő honthy hanna volt./mti/

- . -

bb.25. víziúttörő tábort építenek, fásítanak a tavaszi vakációban a szekszárdi iskolások

vid/fm/a

fm

1963. április 6.

a tavaszi vakációt is hasznosan töltik a tolna megyei iskolások. a szekszárdi úttörők három - és félezer facsemetét ültetnek el a belvárosban és a termelők szövetkezeti majorok körül.

a sió dunai torkolatánál a szekszárdi városi tanács 50 000 forintos támogatásával úttörő vizitábor építését kezdték meg. a város úttörőcsapatai rendezik a terepet alapozzák a házat, parkirozzák és fásítják a táborhelyeket a tavaszi szünetben. májusban meg akarják kezdeni a víziéletet. három - egyenként tizenkét személyes - őrsi csónakot már meg is rendeltek az úttörőszövetség váci műhelyében./mti/

- . -

11.00/a

- 13 -

PKA

bb 26. szombaton 15 vagon tojás érkezett

1 n j./j vm ká

1963. április 6.

a nagyvásártelepre és a kilencedik kerületi hámán kató téri piacra szombaton 25 vagon és 69 tehergépkocsi idénytermék futott be. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 15 vagon tojás, 8 vagon alma, 1 vagon édes-nemes torma és 1 vagon levešbevaló gyökérzöltség.

a tojásfelhozatal napról-napra emelkedik. a beérkezett 15 vagon zöme f-egy jelzésű, friss tojás volt. ára nem változott. a tisztított parajt különként 9.80, a melegágyi salátát fejé-
ként 3.40-4, a piros hónapostretket csomónként 4.20, a hajtatott zöldségmát csomónként 1.30, a cserepes metélőhagymát cserepenként 5.60 forintért árusították./mti/

- . . -

bb. 27. készruha szaküzlet serdülő korúaknak

1 kf/kf/gy/ki

1963. április 6.

a 12-18 évesek külön boltban válogathatnak, vásárolhatnak ruhát. a fővárosi ruházati bolt vállalat ugyanis szombaton a tolbuhin körút 11.számú házban megnyitotta az ország első olyan ruha szaküzletét, ahol csak bakfisoknak, kamaszoknak való ruhát árusítanak. a „boltujdonság”, már az első órákban jelentős forgalmat bonyolított le. az üzletben mintegy 40-50 - másutt nem kapható - ruházati cikket is árusítanak. ujdonság a lányoknak az éltartó twist szoknya és a trapéz szoknyás kis-kosztüm, a fiúk pedig megtalálják a boltban a legújabb divatnak megfelelő trapéz pantalonkat./mti/

..

11.35

- 14 .

Mu

bb 28. tervezőintézet, mint filmproducer

t t/z/ tm/m/ ki

1963. április 6.

különös filmvetítésre került sor szombaton délelőtt az uvaterv kulturtermeben. a vállalat dolgozói és meghívott szakemberek előtt 9 saját készítményű filmet mutatták be, hogyan öltönek testet acélban, betonban, cementben a tervezők gondolatai.

mindegyik filmet egy-egy nagyobb tervük kivitelezési munkája elevenedik meg, így a tiszalöki duzzasztómű, a keleti főcsatorna, a kabhegyi adótorony és különböző hidak, köztük az erzsébet hid építése.

a filmeket tapasztalatcsere céljából a jövőben az érdekelt egyetemek, tudományos egyesületek, kivitelező vállalatok, és a többi tervező intézetek dolgozóinak is bemutatják. /mti/

- . . -

bb 29. szolnok megyéből szombaton indul utnak az idej első turistacsoport a szovjetunióba

vid/te/m/ki

1963. április 6.

az idej első turistacsoport szombaton indul utnak szolnok megyéből a szovjetunióba. a törökszentmiklósi szövetkezeti gazdák harminctagu csoportja moszkvába, Leningrádba, kijevbe látogat el. /mti/

- . . -

bb 30. százhuszezer tonna kő egyetlen robbantással

vid te vm ki

1963. április 6.

a hosszú kemény tél nagymértékben hátráltatta a komlói kőbányászok munkáját, ugyanakkor az utak nagyarányu romlása, felfagyása miatt a szokottnál több kőre van szükség. a komlói kőbánya vállalat a termelés fokozására minden eddiginél nagyobb robbantást hajtott végre üzemében. a sziklafal aljába két - 50, illetve 52.5 méter hosszú - vágatot vájtak. a tűzkamrákba összesen 11.400 kiló robbanóanyagot helyeztek el. a robbantás sikerült és a becslések szerint 120.000 tonna követ repesztettek le a sziklafalról./mti/

12.-

- 15 -

bb 31, sajtótájékoztató a filmművész klubban

t di/tné vm ha

1963. április 6.

a negyedik magyar rövidfilm szemle alkalmából szombaton sajtótájékoztatót tartottak a filmművész klubban. fábrzy zoltánnak, a művészeti szakszervezetek szövetsége film-művész szakosztálya elnökének megnyitója után ormos tibor a budapesti filmstudio igazgatója ismertette a studio mult évi munkáját és idei terveit./mti/

- . -

bb 32. rekordforgalom, négy és félmilliós bevétel a corvin áruházban

i kf/kf vm ki

1963. április 6.

a corvin áruház fennállása óta pénteken bonyolította le legnagyobb forgalmát. az ünnepet követő napon csaknem 100 000 látogató kereste fel az áruházat a bevétel pedig 4 526 000 forint volt. ezen a napon többek között 1 540 gyermek kabátot, 1360 női tavaszi-és ballonkabátot, valamint 930 férfi öltönyt adtak el./mti/

- . -

bb 33. megnyílt a siemens gyár műszereket és gyógyászati készülékeket bemutató kiállítása

t kf/kf vm ki

1963. április 6.

a nyugatnémet siemens reiniger werke a.g.erlangen cég kiállítást rendezett a metrimpex külkereskedelmi vállalat kossuth lajos téri mintatermében. a kiállítást szombaton délelőtt egon falk, a siemens igazgatója nyitotta meg.

a német cég bemutatja legújabb nukleáris mérőműszereit, orvosi és gyógyászati készülékeit. a kiállítás egyik legérdekesebb darabja a korszerű sugárzásmérő berendezés, amellyel az orvosi diagnosztikában előforduló összes izotopos mérések elvégezhetők.

a kiállítás április 11-ig- naponta 9-17 óra között tekinthető meg./mti/

- . -

12.15

- 16 -

e m b a r g ó 19 h -ig !!!

bb 34.a görög drámai színház budapesten - rondiris igazgató nyilatkozata

i ha/tm/m/ha

1963. április 6.

pénteken a késő esti órákban érkezett meg budapesti vendégszereplésére a világhírű görög drámai színház. a 30 tagú együttes vezetője dimitrios rondiris, a görög színházkultúra kimagasló egyénisége. athénben, majd bécsben, reinhardt studiojában tanult, s 1933-tól vezető szerepe van a klasszikus görög drámák színrehozatalában. tíz évig volt a görög nemzeti színház igazgatója, majd 1957-ben alapította meg a görög drámai színházat.

dimitrios rondiris az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta, hogy társulata az év nagy részét külföldön tölti. vendégszerepeltek már spanyolország kivételével valamennyi európai országban, a szocialista országok közül a szovjetunióban, romániában és bulgáriában. szovjetunió-beli sikerük után idén újabb, több hónapos turnéra utaznak és számos szovjet városban lépnek fel.

- tapasztalataink szerint - mondotta - az ógörög klasszikusokat a nyelvi nehézségek ellenére megérti a külföldi közönség. erre számítunk magyarországon is, ahol most járunk első ízben. sajnos, még nem ismerem a magyar színházkulturát, de nagy hire van a klasszikusainkat tolmácsoló előadásaiknak.

a görög drámai színház szombaton este euripidész médeiajával kezdte meg budapesti vendégszereplését a pétéfi színház épületében. vasárnap délután és este ugyancsak a médeia, hétfőn, kedden és szerdán este pedig szophoklész elektrája szerepel műsoron. /mti/

- . -

bb 38. kitüntetések a rádióban

i ha/tm/m/ha

1963. április 6.

tömpe istván, a magyar rádió és televízió elnöke felszabadulásunk évfordulója alkalmából kitüntetésekkel nyújtott át dr. hárs istván, a magyar rádió és televízió első elnökhelyettese és takács zsuzsanna, a személyzeti osztály vezetője munka érdemrendet kapott, többen részesültek szocialista munkáért érdemérem, munka érdemérem kitüntetésben, illetve kapták meg a szocialista kulturáért kitüntető jelvényt. a rádió és televízió elnöksége április 4-én alkalmából nívódíjjal jutalmazott több munkatársat. /mti/

- . -

14,00/m

- 17 -

PKK

bb 35. időjárásjelentés

sze cz vm

1963. április 6.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. április 6-án, szombaton délben:

a dunántúlon felhősebb idő

európa középső és keleti-északkeleti tájain általában változóan felhős, száraz időjárás alakult ki. többi része felett sok helyen csapadékos az idő. hazánkban pénteken változóan felhős, száraz idő volt, csak szentgotthárdon esett pár csepp eső. az északnyugati megyékben 5-8 órás, máshol 8-11 órai napfénytartamot mértek. a hőmérséklet a nap folyamán 12-16 fokig emelkedett, ma hajnalban északkeleten mínusz 2-mínusz 4, a duna-tisza közén és a tiszántúlon mínusz 1- plusz 3, a dunántúlon csak plusz 2-plusz 4 fokig süllyedt. ma délelőtt a nyugati megyékben felhősebb, az ország keleti felében napos idő volt.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 6.6 fok volt, 3.6 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. szombaton 12 órakor budapesten a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, alig változik.

várható időjárás vasárnap estig: szombaton kevés felhő, száraz idő. vasárnap főleg az ország nyugati felében felhősebb

idő, néhány helyen esővel. mérsékelt délkeleti, déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában plusz 1-plusz 4 fok között, keleten néhány helyen gyenge fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 13-17 fok között

a duna vizállása budapestnél 437 centiméter./mti/

- . -

bb 40. az elnöki tanács elnöke és a kormány elnöke fogadták a távozó kubai nagykövetet

gk vm cz

1963. április 6.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke szombaton fogadta quintin pino machadót, a kubai köztársaság távozó rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. ezt követően kádár jános, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke fogadta a nagykövetet./mti/

14.20 14.28

- . -

- 18 -

mti

bb 36. agrárszakemberek szabadegyeteme szombathelyen

vid/j/m/ká

1963. április 6.

a medosz vas megyei bizottsága, a tit vas megyei szervezőtények agronómiai szakosztálya és a hazafias népfront megyei bizottsága rendezésében szombaton délelőtt szombathelyen, az ady endre művelődési otthonban rendezték meg a mezőgazdasági szabadegyetem utolsó előadását. nagyszámu agrárszakember jelenlétében dr. borka miklós, a földművelésügyi minisztérium gyümölcs- és zöldségtermelési főigazgatóságának osztályvezetője tartott előadást vas megye gyümölcs és zöldségtermelési lehetőségei címmel. /mti/

- . -

bb 37. megnyitott a „várkerület a képzőművészetben,” című kiállítás

i lv/tm/m/ha

1963. április 6.

a hazafias népfront 1. kerületi bizottságának szilágyi dezső téri székházában szombaton dr. csillag ferenc a hadtörténeti múzeum igazgatója, a hazafias népfront 1. kerületi bizottságának elnökhelyettese megnyitotta a „várkerület a képzőművészetben,” című kiállítást.

az 1. kerületi tanács és a budapesti történeti múzeum ez év januárjában pályázatot hirdetett képzőművészeti alkotásokra. a pályázatra 88 művésztől 222 olyan műalkotás érkezett be, amely a várkerülettel foglalkozik. a pályázók közül a 3000 forintos első díjat szabó vladimir, munkácsy-díjas festőművész krisztina tér című képe, a 2000 forintos második díjat breznay józsef munkácsy-díjas festőművész ut a várhoz című alkotása, az 1000 forintos harmadik díjat pedig szentgyörgyi kornél kossuth-díjas festőművész várrészlet című műve nyerte. /mti/

- . -

14.40/a

- 19 -

mti

bb 39. erdőgazdasági és faipari ujitók kitüntetése

k oef vm ká

1963. április 6.

Szombat délelőtt dr. Sali Emil, az országos erdészeti főigazgatóság helyettes vezetője átnyújtotta az erdőgazdaságok és faipari vállalatok ujitóinak és feltalálóinak az idei ujitási kitüntetések. huszonnégy ujitó és feltaláló részesült elismerésben. a 24 kitüntetett ujitása kilenc millió forint megtakarítást és 21 millió forint többlettermelési értéket jelent a népgazdaság számára./mti/

- . -

bb 44. a nagy tél miatt százöt napig tartott a kéthetes dunai ut

vid te vm ki

1963. április 6.

Szombaton a dunaujvárosi kikötőbe megérkezett az utolsó „téli” ércszállítmány, amely még múlt év december 20-án indult el reniből, a Duna fekete tengeri deltájából. a miskolc nevű motoros vontató az ércszállítmánnyal együtt a moldován telet és a jégzajlás után onnan folytatta útját a dunán felfelé. az egyébként kéthetes ut ezuttal százöt napig tartott./mti/

- . -

bb 41. kinevezés

hiv- vm cz

1963. április 6.

a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány ugrai Ferenc altábornagyot honvédelmi miniszterhelyettesi és vezérkari főnöki tisztsége alól egészségi állapotára való tekintettel felmentette, s rokkantsági nyugállományba helyezte; Csémi Károly vezérőrnagyot honvédelmi miniszterhelyettesé és a magyar néphadsereg vezérkari főnökévé kinevezte./mti/

- . -

14.45/a

- 20 -

bb 42. országszerte meggyorsult a szántás-vetés - zöldell már a határ, „hiznak”, az őszi vetések - jól vizsgáztak a szovjet buzafajták békésben - „erősebb segítse a gyengét”, mozgalom sikerei a vasi földeken

ö vid cs/j vm ká

1963. április 6

„Minden erőt s minden alkalmas időt használjunk fel a vetésre!”, - ez a jelszó most nemcsak a vezetők közt hangzik el, hanem mindenütt a termelészövegetek, az állami gazdasági és a gépállomási brigádokban. s hogy jó szervezéssel, szivós munkával valóra is váltják a jelszót, azt a vidékről érkezett hétvégi jelentések bizonyítják:

a gyorsan kibontakozó kései tavasz hatására az ország legészakibb vidékein, a borsodi tájakon is általánosan megkezdődött a tavaszi szántás-vetés. elsősorban a sárospataki és a szerencsi gépállomás körzetében a gyorsan megszikkadó talajokon lendültek munkába: 250 traktor kezdte meg a szántást. ugyancsak 250-re tehető azoknak a traktoroknak a száma, amelyekkel az őszi mélyszántást elmunkálják. a bodrogközben, továbbá a hernád-menti községekben a miskolci járásban, valamint mezőcsát és mezőkövesd környékén, a nagyüzemi gépek mellett a lóvontatású eszközöket is munkába állították.

Szolnok megyében a gyorsan szikkadó talajokon az erőgépek és a fogatok százai szántanak-vetnek. a hét végéig több mint 20.000 holdon került földbe a tavaszi árpa, a cukorrépa, a borsó a mák és a koratavaszi takarmányfélék magja. a kunszentmártoni járás termelészövegetek megkezdtek a napraforgó vetését is. a rendelkezésre álló rövid idő jó kihasználása érdekében minden munkaerőt a vetésre mozgósítanak. a szajoli vörös csepel termelészövegetben az erők átcsoportosításával néhány nap alatt befejezték a cukorrépa vetést, s most nagy erővel hozzáfogtak a tavaszi árpa, a lucerna és más takarmánynövények vetéséhez. megyeszerte csaknem mindenütt kikelt a borsó, a mák, szépen sorol a tavaszi árpa, „hiznak”, az őszi vetések: az utóbbi napokban kizöldült a határ.

/folyt.köv./

15.--/szb

-21-

/bb 42. országszerte.....1.folyt./vm

haragoszöldre változtatták eddigi halványsárga színüket szerte békés megyében is az őszi vetések. a szakemberek várakozással figyelik: hogyan telettek a gyenge vetések. a megyében csaknem 100.000 holdon vetettek nagyhozamu külföldi buza-fajtákat. az utóbbi napokban kiderült, hogy sikértartalom tekintetében a világhírű bánkúti buzával vetélkedő szovjet bezosztája fajta jól bírta a tartós, nagy hideget, s szinte veszteség nélkül telett át. legérzékenyebbnek az olasz san pastore fajta bizonyult, de nagyobb kár ebben sem esett. megyszerte jelenleg 3000 traktor, s több ezer lófogat szorgoskodik a mezőkön. ezer traktor két műszakban szánt.

a baranyai termelészövetkezetek földjén az utóbbi egy hét alatt másfélezer traktor és legalább 3000 lófogat dolgozott. a kukorica kivételével minden növény vetését megkezdték, sőt több korai növényféle: a mák, a borsó, a tavaszi árpa, a len vetését lényegében be is fejezték. a hét végén több termelészövetkezetben átcsoportosították az erőket a kukoricaföldekre. a tervek szerint a jövő héten a déli járásokban megkezdik a kukoricavetést is. április első hat napján annyit vetettek baranyában, mint március hónapban összesen. az ősszel vetetlen maradt csaknem 10.000 holdnyi területre borsó, sörárpa, napraforgó került.

győr-sopron megye termelészövetkezetei és állami gazdaságai csak a hét közepén kezdték hozzá a tavaszi szántás-vetéshez, amikor már nemcsak a dombosabb földek, hanem a lapos területek is elbirták a nagyüzemi gépeket. az utóbbi napokban 6.100 holdat készítették elő vetésre és 3.500 holdon máris földbe került a borsó és a tavaszi árpa vetőmagja.

vas megyében az „erősebb segítse a gyengét,, mozgalom hatására jó kapcsolatok alakultak ki a gyenge és az erős termelészövetkezetek, valamint a szintén segítségre szoruló állami gazdaságok között kilenc gyenge közös gazdaságba kilenc kiváló szakembert - jól működő termelészövetkezet elnökét, állami gazdasági igazgatót - választottak meg elnökhelyettesnek. a mozgalomnak része van abban, hogy valamennyi gyenge vasi termelészövetkezetben erőteljesen megindult a tavaszi szántás-vetés. az erősebb nagyüzemek több helyen gépeket, szerelőket, tapasztalt brigádvezetőkkel is segítik a gyengébbeket./mti/

15.17/n

-22-

bb 43. kollégium-avatás az állatorvostudományi egyetemen

t ie vm ká

1963. április 6.

eredményes közösségi nevelő munkájuk, jól működő önkormányzatuk alapján a kisz központi bizottsága és a földművelésügyi minisztérium kollégiummá minősítette az állatorvostudományi egyetem két diákotthonát. a szombat délelőtti avatóünnepségen a kollégiumi zászlót kurcz györgy, a kisz budapesti bizottságának elnöke, a működési engedélyt heckenast józsef, a földművelésügyi minisztérium egyetemi és főiskolai igazgatóságának vezetője adta át. a két kollégiumot, amely az állatorvostanhallgatók több mint felének nyújt otthont, a magyar állatorvostudomány két nemzetközi híré tudósáról, dr.hutyna ferencről és dr.marek józsefről nevezték el./mti/

bb 45. jelentkezzék a károsult

gk vm fm

1963. április 6.

a rendőrség kéri azt a személyt, akit március 19-én hajnalban, budapesten a jános pince előtt és a károlyi parkban ismeretlen tettesek bántalmaztak, s karóját ellopták, hogy sürgősen jelentkezzék személyesen vagy írásban a budapesti rendőrfőkapitányság vizsgálati osztályán / budapest, nyolcadik kerület, tolnai lajos utca 39. földszint 7 szám alatt./ /mti/

bb 46. megkoszorúzták az ember tragédiája első szereplőinek sírját

i ha/gk vm ha

1963. április 6.

a nemzeti színházban vasárnap kerül sor az ember tragédiája ezredik előadására. ebből az alkalomból a színház vezetői, művészei szombaton délután a kerepesi temetőben megkoszorúzták az első tragédia-előadás szereplőit: jászai mari, nagy imre, gyenes lászló, valamint paulay ede sírját. a nemzeti színház kegyeletét meruk vilmos igazgató, lukács margit, major tamás, básti lajos róttá le./mti/

1530/n

-23-

bb 47. magyar-görög kulturális munkatervet irtak alá

t bc/gk szb fm

1963. április 6.

szombaton a kulturális kapcsolatok intézetében aláírták az 1963-64. évi magyar-görög kulturális munkatervet.

a munkatervet görög részről az április 4-én hazánkba érkezett küldöttség vezetője, szpirosz tetenesz, a görög külügy-minisztérium kulturális osztályának főigazgatója, magyar részről dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke írta alá.

az aláírásnál megjelent a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa, kulturális életünk számos képviselője. jelen volt theodore a. griva gardikioti, a görög királyság budapesti követe is.

a kulturális munkaterv a két ország tudományos, oktatásügyi és művészeti kapcsolatait rögzíti. többek között előirányozza tudósok kölcsönös látogatásait, ösztöndíjasok cseréjét, kiállítások rendezését. a munkaterv alapján magyar művészegyüttes szerepel 1963-ban görögországban. /mti/

--

bb 50. befejeződött az országos ifjúsági kamarazene-fesztivál

vid fm/tné szb fm

1963. április 6.

szombaton este nyíregyházán befejeződött a háromnapos 6. országos ifjúsági kamarazene fesztivál. a csütörtök esti ünnepélyes megnyitó után pénteken és szombaton a móríc zsigmond színházban négy hangversenyen 33 zeneiskola, mintegy 70 csoportja mutatkozott be nagy sikerrel. a józsef attila művelődési ház dísztermében a budapesti, a nagykovácsi, a nyíregyházi, a kecskeméti, a karcagi, a szombathelyi és a salgótarjáni zenekarok adtak külön hangversenyt. a fesztivál és az egyes hangversenyek előtt fanfárok jelezték az esemény kezdetét.

a záróünnepséget szombaton este tartották a megyei tanács dísztermében, ahol a zeneiskolákat művészi plakettel, a növénydekeket emléklappal tüntették ki. /mti/

--

15.36/n

-24-

bb 49. hivatalos nyereményjegyzék a Lottó 14. játékhetéről

szb -cz

1963. április 6.

a 14. játékhetére beérkezett 5 177 450 darab lottószelvény. öt találatot egy fogadó ért el, nyereménye 1 941 543.75 forint. négy találatot 76 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 25 546.25 forint. három találatot 4 783 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 406.25 forint. a kéttalálatos nyeremények száma 127 064 darab, ezekre egyenként 15.30 forintot fizetnek.

--

bb 48. budapesten tanácskozik a pedagógus szakszervezetek nemzetközi szövetségének végrehajtó bizottsága

t vt/tné szb fm

1963. április 6.

a pedagógus szakszervezetek nemzetközi szövetségének /fise/ végrehajtó bizottsága budapesten tartja kibővített ülését. a tanácskozás, amelyen 17 ország küldöttei vesznek részt, szombaton kezdődött meg az építők rózsza ferenc művelődési házában. az ülésen megjelent lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes és gál lászló, a szot titkára. a tanácskozáson résztvesz pjotr pimenov, a szakszervezeti világszövetség titkára, az unesco-t pedig vladimir hercik képviseli.

péter ernő, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára megnyitójában 120 000 magyar közoktatásügyi dolgozó és a szakszervezet központi vezetősége nevében köszöntötte a tanácskozás résztvevőit, majd méltatta henri wallon-nak, a fise múlt év végén elhunyt elnöki feladatokat ellátó pedagógiai, pszichológiai és mozgalmi munkásának munkáját.

a megnyitót követően gál lászló, majd lugossy jeno üdvözölte a tanácskozás résztvevőit. ezután került sor az első napirendi pont tárgyalására: a demokratikus nevelés alapelveinek alkalmazása az oktatásban, tekintettel a korunkban végbemenő tudományos, technikai és társadalmi haladásra - címmel.

a vitaindító beszámolót heléne dazy, a fise titkára tartotta. többek között rámutatott: a tudományos és technikai haladás, s annak társadalmi visszahatásai világszerte foglalkoztatják az államokat és a népeket. a lépten-nyomon tapasztalható nagyarányú fejlődés mögött az oktatás és nevelés sem maradhat el.

/folyt.köv./

15.45/n

-25-

bb 48. /budapesten tanácskozik... 1. folyt./- szb

az oktató-nevelőmunka készíti elő ugyanis az embert arra, hogyan éljen a mai és a jövő társadalomban. Azokat a legfontosabb változásokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az oktató-nevelő munka világszerte megfeleljen a korszerű követelményeknek.

- a technika és a tudomány fejlődésében bekövetkezett minőségi ugrás megköveteli, hogy mindenki szerezzék meg a középfokú ismereteket, és minél többen részesüljenek magasfokú általános szakmai oktatásban, sőt felső oktatásban is vegyenek részt. az oktatás tartalmának igazodnia kell a tudomány új vívmányaihoz. a ma embere nem tekintheti magát tanult embernek - és a holnapé még kevésbé -, ha nincsenek biztos és alapos matematikai, természettudományos ismeretei. ez azonban nem jelenti a humán tudományok elhanyagolását, - hiszen ezek elsőrendű

szerepét töltik be az emberek öntudatának, személyiségének, erkölcsi normáinak, esztétikai izlésének kifejtésében.

az oktatásnak szélesre kell tárnia a kaput az élet felé - folytatta az előadó -, állandóan figyelemmel kell kísérnie annak mozgékonyosságát, sokrétűségét, s felhasználni a dolgozók gyakorlati tapasztalatait. szüntelenül kapcsolatban kell állnia a valósággal, hogy eredményesen készíthesse elő az ifjúságot a munkára, a közösségi életre.

megemlítette az előadó azt is, hogy a korszerűség követelményeinek megfelelően át kell alakítani az oktatás-nevelés hagyományos módszereit, és széleskörben alkalmazni kell azokat a modern eszközöket, amelyek szakmai vonalon segíthetik a pedagógusokat, emelhetik munkájuk határfokát, eredményességét. ennek előfeltétele a pedagógusképzés tartalmának, formájának korszerűsítése, színvonalának emelése.

a fise egyik fő feladata - mondotta ezután - hogy erősítse az oktatók és a néptömegek közös harcát az oktatás demokratizálásáért, az általános kulturális színvonal emeléseért minden országban. ez különösen azért indokolt, mert a kapitalista országokban a széles tömegek elől még ma is elzárják az utat, a sokoldalú tudományos ismeretek megszerzéséhez. ezekben az államokban iskolákat tartanak fenn az „elit” képzésére, tehát megőrzik az oktatás osztályjellegét. ezzel a módszerrel élesen szembe fordulnak a dolgozók tömegei és követelik az oktatás demokratizálását, a tankötelezettség időtartamának meghosszabbítását, a mindenkire kiterjedő középfokú oktatást, a közép- és felsőfokú technikai képzettség megszerzésének lehetőségét. mindezek a követelések csakis a pedagógusok és más dolgozó rétegek egységes állásfoglalásával, támogatásával valósíthatók meg.

a vitaindító után ivan grivkov és paul delanoue a fise al-elnökei mondták el korreferátumukat. a beszámolókat vita követte. a tanácskozást vasárnap folytatják. /mti/

--

16.00/n

-26-

részletesen taglalta

bb 51. a magyar vöröskereszt adománya a bali-szigeti vulkánkitörés károsultjainak

i ni/tm szb sr

1963. április 6.

a magyar vöröskereszt 150 000 forint értékű - gyógyszerekből és vitaminkészítményekből álló - segélyküldeményt indított utnak szombaton indonéziába, a bali-szigeti vulkánkitörés károsultjai részére. /mti/

--

bb 52. incze jeno miniszter tájékoztatója külkereskedelmünk munkájáról, nemzetközi kereskedelmi kapcsolataink szélesítéséről, az ipar anyagellátásáról, a közszükségleti cikkek importjáról, a legkeresettebb export termékeinkről

t sz/sze szb vg

1963. április 6.

incze jeno külkereskedelmi miniszter szombaton sajtótájékoztatót tartott a minisztériumban, s válaszolt az újságírók néhány olyan kérdésére, amelyek a külkereskedelem tevékenységének egyes területét érintik.

- több mint száz országgal folytatunk kereskedelmet - mondotta a miniszter -, s forgalmunk hetven százalékát a szocialista, harminc százalékát a tőkés országokkal bonyolítjuk le. a világpiacon megnövekedett a bizalom külkereskedelmünk iránt, s ezt tárgyalásaink során gyakran kifejezésre juttatják mind a szocialista országbeli, mind a tőkés partnerek. nagy gondot fordítunk arra, hogy kötelelességeinknek mindenkor eleget tegyünk, legyenek azok export-határidők, minőségi követelmények, fizetési kötelezettségek, s ennek következménye, hogy ugynevezett bonitásunk, tovább erősödött. jó hírnevünk és az irántunk tanúsított bizalom anyagi erővé is válik, s megkönnyíti további még nagyobb feladataink megoldását.

- rövidesen elérkezünk öt éves tervünk „félidejéhez”, s elmondhatjuk, hogy csak úgy, mint egész népgazdaságunk, külkereskedelmünk is megvalósította a terv fő céljait. sikeresen zártuk az 1962-es évet is és megoldottunk olyan belső problémát, mint a kedvezőtlen időjárás okozta mezőgazdasági termelés kiesés, amelynek ellenére is teljesítettük, sőt valamelyest túl is teljesítettük terveinket. még a mezőgazdasági exportfeladatainkat is egyenletesebben oldottuk meg, mint a jobb termést hozó években, miközben a lakosság ellátásában sem volt fennakadás. fizetési mérlegünket a tervezettnél lényegesen jobban zártuk mind a szocialista, mind a kapitalista országokkal folyó kereskedelmünkben.

/folyt.köv./

16.14/n

-27-

NR

bb 48. /budapesten tanácskozik... 1. folyt./- szb

az oktató-nevelőmunka készíti elő ugyanis az embert arra, hogyan éljen a mai és a jövő társadalomban. Azokat a legfontosabb változásokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az oktató-nevelő munka világszerte megfeleljen a korszerű követelményeknek.

- a technika és a tudomány fejlődésében bekövetkezett minőségi ugrás megköveteli, hogy mindenki szerezzék meg a középfokú ismereteket, és minél többen részesüljenek magasfokú általános és szakmai oktatásban, sőt felső oktatásban is vegyenek részt. az oktatás tartalmának igazodnia kell a tudomány új vívmányaihoz. a ma embere nem tekintheti magát tanult embernek - és a holnapé még kevésbé -, ha nincsenek biztos és alapos matematikai, természettudományos ismeretek. ez azonban nem jelenti a humán tudományok elhanyagolását, - hiszen ezek elsőrendű

szerepet töltenek be az emberek öntudatának, személyiségének, erkölcsi normáinak, esztétikai izlésének kifejtésében.

az oktatásnak szélesre kell tárnia a kaput az élet felé - folytatta az előadó -, állandóan figyelemmel kell kísérnie annak mozgékonytűségét, sokrétűségét, s felhasználni a dolgozók gyakorlati tapasztalatait. szüntelenül kapcsolatban kell állnia a valósággal, hogy eredményesen készíthesse elő az ifjúságot a munkára, a közösségi életre.

megemlítette az előadó az is, hogy a korszerűség követelményeinek megfelelően át kell alakítani az oktatás-nevelés hagyományos módszereit, és széleskörben alkalmazni kell azokat a modern eszközöket, amelyek szakmai vonalon segíthetik a pedagógusokat, emelhetik munkájuk határfokát, eredményességét. ennek előfeltétele a pedagógusképzés tartalmának, formájának korszerűsítése, színvonalának emelése.

a fise egyik fő feladata - mondotta ezután - hogy erősítse az oktatók és a néptömegek közös harcát az oktatás demokratizálásért, az általános kulturális színvonal emeléséért minden országban. ez különösen azért indokolt, mert a kapitalista országokban a széles tömegek elől még ma is elzárják az utat, a sokoldalú tudományos ismeretek megszerzéséhez. ezekben az államokban iskolákat tartanak fenn az „elit”, képzésére, tehát megőrzi az oktatás osztályjellegét. ezzel a módszerrel élesen szembe fordulnak a dolgozók tömegei és követelik az oktatás demokratizálását, a tankötelezettség időtartamának meghosszabbítását, a mindenkire kiterjedő középfokú oktatást, a közép- és felsőfokú technikai képzettség megszerzésének lehetőségét. mindezek a követelések csakis a pedagógusok és más dolgozó rétegek egyetemes állásfoglalásával, támogatásával valósíthatók meg.

a vitaindító után ivan grivkov és paul delanoue a fise alelnökei mondták el korreferátumukat. a beszámolókat vita követte. a tanácskozást vasárnap folytatják. /mti/

--

16.00/n

-26-

részletesen taglalta

KL

bb 51. a magyar vöröskereszt adománya a bali-szigeti vulkánkitörés károsultjainak

i ni/tm szb sr

1963. április 6.

a magyar vöröskereszt 150 000 forint értékű - gyógyszerekből és vitaminkészítményekből álló - segélyküldeményt indított utnak szombaton indonéziába, a bali-szigeti vulkánkitörés károsultjai részére. /mti/

--

bb 52. incze jeno miniszter tájékoztatója külkereskedelmünk munkájáról, nemzetközi kereskedelmi kapcsolataink szélesítéséről, az ipar anyagellátásáról, a közszükségleti cikkek importjáról, a legkeresettebb export termékeinkről

t sz/sze szb vg

1963. április 6.

incze jeno külkereskedelmi miniszter szombaton sajtótájékoztatót tartott a minisztériumban, s válaszolt az újságírók néhány olyan kérdésére, amelyek a külkereskedelem tevékenységének egyes területét érintik.

- több mint száz országgal folytatunk kereskedelmet - mondotta a miniszter -, s forgalmunk hetven százalékát a szocialista, harminc százalékát a tőkés országokkal bonyolítjuk le. a világpiacon megnövekedett a bizalom külkereskedelmünk iránt, s ezt tárgyalásaink során gyakran kifejezésre juttatják mind a szocialista országbeli, mind a tőkés partnerek. nagy gondot fordítunk arra, hogy kötelelességeinknek mindenkor eleget tegyünk, legyenek azok export-határidők, minőségi követelmények, fizetési kötelezettségek, s ennek következménye, hogy ugynevezett bonitásunk, tovább erősödött. jó hírnevünk és az irántunk tanúsított bizalom anyagi erővé is válik, s megkönnyíti további még nagyobb feladataink megoldását.

- rövidesen elérkezünk ötéves tervünk „félidejéhez”, s elmondhatjuk, hogy csak úgy, mint egész népgazdaságunk, külkereskedelmünk is megvalósította a terv fő céljait. sikeresen zártuk az 1962-es évet is és megoldottunk olyan belső problémát, mint a kedvezőtlen időjárás okozta mezőgazdasági termelés kiesés, amelynek ellenére is teljesítettük, sőt valamelyest túl is teljesítettük terveinket. még a mezőgazdasági exportfeladatainkat is egyenletesebben oldottuk meg, mint a jobb termést hozó években, miközben a lakosság ellátásában sem volt fennakadás. fizetési mérlegünket a tervezettnél lényegesen jobban zártuk mind a szocialista, mind a kapitalista országokkal folyó kereskedelmünkben.

/folyt.köv./

16.14/n

-27-

KL

bb 52. /incze jenő.... 1. folyt./- szb

- idei tervünknel az export mennyiségi növekedésének aránya nem éri el a tavalyit. ez szándékos, mert azt szeretnénk, ha közben a választék és a minőség különböző problémáit megoldhatnánk és ezzel termékeink versenyképességét növelnénk.

- külkereskedelmünk ez évben is legfontosabb feladatának tekinti, hogy az ipart ellássa különböző nyersanyaggal és félkésztermékkel, valamint a műszaki fejlesztéshez szükséges külföldi gépekkel, berendezésekkel. minden olyan fejlett iparral rendelkező, alapanyagokban szegény országnak, mint hazánk is, döntő, hogy gondoskodjék iparának anyagellátásáról, mégpedig olyan ütemben, olyan takarékosan, és olyan kereskedelempolitikával, hogy az ipar működése zavartalan legyen. e téren tavaly kielégítő volt munkánk, semmi fennakadást nem tapasztaltunk.

- ez évben tovább növekszik az importált közszükségleti cikkek választéka és mennyisége is. ez hazánknak és az exportáló országoknak is egyaránt érdeke. a vásárlók naponta tapasztalhatják, hogy igyekszünk gondoskodni bőséges mennyiségű és kielégítő választékú gyarmatáruról, déligyümölcsről, külföldi textilárúkról és tartós fogyasztási cikkekről is. elegendő megemlítenem csupán egy cikkféleséget, a gépjárművet. tavaly 15 290 személyautót hoztunk be, ez évre 15 400-at terveztünk, de ez a szám év közben valószínűleg még emelkedik, mint ahogy az előző évben is jóval meghaladtuk a tervezettet.

az egyik kérdésre válaszolva a miniszter elmondotta, melyek a leginkább keresett exportcikkeink. - híresek gyógyszerreink, s ugyanezt mondhatjuk el egész sor vegyipari termékünkről, a környező országokba szállított élő állatokról és néhány magyar ételipari, mezőgazdasági specialitásunkról, mint például a szalámi, libamáj, a spárga, a nemes gyümölcs, amely nyers- és mélyhűtött formában egyaránt keresett. elismert gépiparunk számos gyártmányának minősége is. ezek között található például hajók, motorvonatok, daruk, szerszámgépek és mindjobban elterjednek külföldön híradástechnikai berendezéseink és az egyesült izzó termékei. ide sorolhatnám még könnyűiparunk jó néhány gyártmányát is, ezeknél azonban rendkívül nagy a konkurrenciá, s igyekeznünk kell mindig újat produkálni. bevált exportcikkeink egy részénél, mint például a televíziónál, még gyorsabb műszaki fejlesztésre van szükség, hogy lépést tartjunk a világgpiacal. kelendők autóbuszaink is, de szükséges, hogy nagyobb teljesítményű motorokkal is ellássuk őket.

/folyt.köv./

16.20/n

-28-

W

bb 52. /incze jenő... 2. folyt./- szb

a miniszter a továbbiakban kereskedelmi kapcsolataink alakulásáról szólt: - a kgst országok együttműködésének megélénkülése az árucserre növelésére is kihat. az együttműködés lehetőségét rendkívül szélesek. a békés egymás mellett élés politikáját követve, szintén növelni kívánjuk forgalmunkat a tőkés államokkal. szorosabb együttműködést kívánunk kialakítani a függetlenségüket kivívott országokkal is. néhányat, mint például egyiptommal, marokkóval, tunisszal, szudánnal, hagyományos kapcsolatokat fűznek össze, másokkal pedig nemrég vettük fel az összerendelést, vagy ennek kiépítése most folyik. fontos missziót teljesített ebben a kállai elvtár s vezetésével nemrég afrikában járt magyar küldöttség. mi széles export-skálával rendelkezünk és kutatnunk kell a lehetőségeket, hol találhatunk árunk újabb piacára. a függetlenségüket kivívott iparosodó országok újabb felvevő-piacok lehetnek, ugyanakkor gyarmatainkkal mi is hozzá kívánunk járulni fejlődésükhöz. kapcsolataink nemcsak áru- és szolgáltatásokban merülnek ki, részt veszünk az ottani szakemberek képzésében, átadjuk műszaki tapasztalatainkat. ezzel segítőkészségünket is kifejezésre juttatjuk, - mondotta incze jenő külkereskedelmi miniszter. /mti/

--

bb 58. köszönet a becsületes megtalálónak...

vld fm/tné szb fm

1963. április 6.

a becsületeségnek és az emberiségnek szép példáját adta nyíregyházán egy ismeretlen nő.

özvegy balla jánosné nyíregyházi lakos a postahivatalban elejtette 1660 forintot tartalmazó pénztárcáját. mindezt csak otthon vette észre és szinte biztosra vette, hogy pénz nem került elő. a postára is csak azért ment vissza, hogy saját magát megnyugtassa. annál nagyobb volt az öröme, amikor a posta dolgozója hiánytalanul elé tette az 1660 forintot. egy nő találta meg és adta vissza. özvegy balla jánosné még meg sem tudta neki köszönni, mert sem a nevet, sem a címét nem közölte. Leveleiben azért írta meg a történeteket a magyar távirati iroda nyíregyházi szerkesztőségének, hogy valamilyen formában mégis kifejezze köszönetét az ismeretlen becsületes megtalálónak. /mti/

--

16.27/n

-29-

W

bb. 53. hétfőn nyílik a negyedik magyar rövidfilm-szemle - sajtótájékoztató a filmművész klubban

t/di/hné/rj sr

1963. április 6.

a hétfőn nyíló 4. magyar rövidfilm-szemle alkalmából sajtótájékoztatót tartottak a filmművész klubban. fábray zoltán, filmrendezőnek, a művészeti szakszervezetek szövetsége filmművészszakosztálya elnökének megnyitóját után ismertetés hangzott el a budapest, a pannónia filmstudio és a televízió múlt évi eredményeiről és ideai terveiről.

ormos tiber, a budapest filmstudio igazgatója elmondotta, hogy tavaly 19 népszerű-tudományos filmet forgattak, s ebből 12 részt vesz a rövidfilm-szemlén. az idén 18 népszerű-tudományos alkotás elkészítésére nyílik lehetőség. ezenkívül 20 riport - és dokumentumfilm szerepel a programban. a studio rendezői és operatőrei egyéb elgondolásaikat is például kísérleti filmek formájában - valóra válthatják. szűkreszabott tématervet nem készítettek erre az évre, csupán körvonalazták, milyen feladatokat kívánnak megoldani; így például elhatározták, hogy filmet készítenek hazánk mai életéről és a felszabadulás történetéről. ez utóbbit eredeti híradó- és dokumentumfelvételekből állítanák össze. folytatják tájfilm-sorozataikat, a népszerű-tudományos filmek forgatásánál pedig az eddiginél is bátrabb, változatos témaválasztáson kívül nagyobb gondot fordítanak a közérthetőségre.

szücs andor osztályvezető a televízió kisfilmes programjáról szólva elmondotta, hogy az idén a beethoven-hangversenyek alkalmából szeretnék képekben megeleveníteni a nagy zeneköltő martonvásárhoz fűződő emlékeit. filmet akarnak forgatni haydn magyarországi tartózkodásának emlékeiről, ezenkívül tervbe vették, hogy folytatják a hazánk nagy fiairól forgatott sorozatot, a legközelebbi filmet kodály zoltán munkásságának szentelik.

jelentős eredményekről és gazdag tervekről számolt be új-helyi szilárd, a pannónia filmstudio igazgatója is. elmondotta, hogy tavaly és az idén csaknem annyi, - összesen 12 rajzfilm készült, illetve készült, mint amennyit 1950 és 1961 között forgattak. az unesco felkérésére gyártották macskássy gyula és várnai györgy rendezésében az „1,2,3,„ című rajzfilmet, amely a következő hónapokban eljut ugyyszólván a világ valamennyi országába. az idén három bábfilmrel gazdagítják a választékot; ebből eddig évente egyet tudtak csak befejezni. /mti/

16.35/n

-30-

bb. 54. rakodás közben meggyulladt a foszfor- leasett a csarnok tetőjéről - halálos gázmérgezés a lakásban

t/bc/tm/rj sr

1963. április 6.

a mautner sándor utca 97 szám alatt, a dugattyu és csapágyöntőben molnár ferenc, 43 éves kisegítő lakatos, egy 10 kilogrammos dobozból foszfort rakott át két öt kilogrammos dobozba. a foszfor ismeretlen körülmények között meggyulladt. a lakatos mindkét karján súlyos sérüléseket szenvedett. a mentők súlyos állapotban kórházba szállították.

a nagyvásártelep csarnokának tetőzetéről, 15 méter magasból lezuhant novák ferenc, 38 éves tetőfedő, budapesti lakos és súlyosan megsérült. a tetőn a munkát át akarta adni a műszaki ellenőrnek, s ekközben a pala betört alatta. a balesetért az eddigi megállapítás szerint novák ferenc okolható. mindkét üzemi baleset ügyében vizsgálat indult.

a 6. kerületi vörösmarty utca 48. számú ház egyik földszint lakásában gázmérgezés következtében meghalt raffai istvánné 52 éves eladó. az asszony a tüzhely sütőjét melegítés céljából begyújtotta; a léleg közben kialudt és a kiömlő gáz megölte a szobában tartózkodó raffainét. a gázmérgezéssel kapcsolatban vizsgálat kezdődött. /mti/

bb. 55. jubileumi ünnepség a nyiregyházi felső- és középfoku mezőgazdasági technikumban - az idén 240 személyes kollégium építését kezdik meg

vid/fm/tné/rj fm

1963. április 6.

a nyiregyházi felső- és középfoku mezőgazdasági technikumban jubileumi ünnepséget rendezett abból az alkalomból, hogy a városban 25 évvel ezelőtt kezdtek meg a kertészeti szakoktatást. az intézmény 1938-ban két éves kertmunkásképző iskolaként kezdte működését, nyolc évvel később mezőgazdasági gimnáziummá nyilvánították. 1961-ban pedig megnyílt a felsőfoku mezőgazdasági technikumban gyümölcs- és szőlő termesztési tagozata is. fennállása óta a kertmunkás-iskolát 150-en, a középfoku technikumot 700-an, a felsőfokot 15-en végezték el.

az intézmény 1949-ben teljesen új épületet kapott. az idén pedig 18 millió forintos költséggel - 240 személyes kollégium építését kezdik meg.

a jubileumi ünnepségen dr. soos gábor, a földművelésügyi minisztérium szakoktatási és kísérletügyi főigazgatóságának vezetője mondott beszédet. felszólalt még velich sándor egyetemi tanszékvezető az iskola egykori igazgatója, inántsy ferenc, felsőfoku technikum tanácsos, az intézmény régi tanára, dr. p. szabó gyula, a megyei tanács v.b. elnökhelyettese, mintegykori diák. /mti/

16.40/n

-31-

bb. 57. vigyázatlan utas - figyelmet/kalauz - közlekedési balesetek

l/bc/tm/rj sr

1963. április 6.

a gróza péter rakparton bencsik lászló, 29 éves gépkocsivezető az fc 45-85 rendszámú teherautóval a megenyegedétnél gyorsabban haladt, felborult és súlyosan megsérült, kórházba szállították. reichner béláné 69 éves női szabó, budapesti lakos egy 4-es autóbuszban menetközben nem fogódzkodott: a dózsa györgy ut és a népi körúti térsaság utja kereszteződésénél kanyarodáskor elesett a kocsi és súlyosan megsérült. a mentők elszállították.

a mező imre ut és a salgótarjáni utca kereszteződésénél egy 23-as villamost korán indított a kalauz. barbarik mihályné 72 éves nyugdíjas, szigethalmi lakos leesett a kocsiról és könnyebben megsérült.

a 4. kerületi árpád ut 31 számú ház előtt török istván, 32 éves művezető, budapesti lakos figyelmetlenül ment át az uttesten. a ce 78-29 rendszámú személygépkocsi elütötte a vigyázatlan gyalogjárót, aki könnyebben megsérült./mti/

--

bb. 56. ifjúsági béketalálkozók, irodalmi estek - a májusi békehónapban a hajduságban

vid/fm/rné/rj fm

1963. április 6.

szombaton debrecenben a hazafias népfront hajdu-bihar megyei bizottságának kezdeményezésére megalakult a májusi békehónapot előkészítő operatív bizottság.

a megyei tömegszervezeti és tömegmozgalmi vezetők részvételével megtartott ülésen bartha jános, a hazafias népfront hajdu-bihar megyei bizottságának elnöke vázolta az országos béketanács elnökségének határozatát, majd ónosy lászló, a hazafias népfront hajdu-bihar megyei bizottságának titkára ismertette a bizottság előtt álló feladatokat. az operatív bizottság elhatározta, hogy április végén debrecenben békegyűlést tartanak, amelyen ismertetik a feladatokat. ezek között szerepel a „béke és irodalom”, címmel a hajduság több helyén tartandó irodalmi est rendezése, ifjúsági béketalálkozók tartása, „ki mit tud a népek barátságáról és a békéről?”, címmel szellemi vetélkedők rendezése, ezenkívül a hajdusági községekben, „népek barátsága”, sportrendezvényeket, hajduszoboszlón pedig szövetkezetpolitikai napot tartanak s ezen szövetkezeti körusok mutatják be „népek barátsága”, műsorukat./mti/

--

16.45/n

-32-

bb 59. beköszöntött az igazi tavasz: már csak néhány tized fok a „meleghiány”, - jó kirándulósíddő, 16-18 fokos meleg ígérkezik vasárnapra

cs/j szb ká

1963. április 6.

európa négyrészének időjárását a skandinávia feletti központtal kialakult nagy anticiklon-rendszer határozza meg. szombaton hajnalig „frontmentes”, volt a kontinens, de egyúttal hidegebb is a szokásosnál: a hőmérséklet az évszaknak megfelelő intet csak közép-európa néhány országában közelítette meg. különösen nagy a „meleghiány”, még mindig az északi és az északkeleti területeken.

az időjárás másik komponense, egy kisebb ciklon, szombaton hajnalban alakult ki a földközi-tenger nyugati medencéjében. a déli ciklon melegfrontot indított északkeletnek, amely szombat délig fiuméig hatolt föl, de utána már kifejlődőben van két kisebb hidegfront is. ez utóbbiak hatására olaszország több vidékén esőzés kezdődött. valószínűnek látszik, hogy a frontok már egyesülve „kelnek át”, a karsztokon és a dinári alpokon, lényegesen nem módosítják a már kialakult hőmérsékletet, legfeljebb a vasárnap délutáni órákban okoznak hazánk délnyugati területein felhősödést, s néhány helyen futó esőt.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatást adtak a tavasz előretöréséről és az időjárás közeljövőben várható alakulásáról. közölték, hogy a pénteki középhőmérséklet még 3.6 fokkal maradt el a normálistól, szombaton pedig már csak alig pár tized fok volt a tavasz törleszténivalója. a nappali maximumok a pénteki 13-16 fokról 17-18 fokig emelkedtek. az erős áprilisi napsugárzás hatását sajnos még mindig leföntják az éjszakai fagyok: szombat hajnalban például az ország északkeleti vidékein mínusz 2-4 fokig hűlt le a talajközeli levegőréteg, ugyanakkor a dunántúlon plusz 2-4 fok körül alakult ki a minimum szintje.

a jelek szerint a tavasz tovább folytatja előrenyomulását, s vasárnapra többnyire napsütéses, jó kirándulósíddőt várhatunk. a délutáni órákban 16-17, helyenként 18 fokig emelkedik a hőmérők higánya. a déli-délkeleti szél valószínűleg nem erősödik fel annyira, hogy kellemetlen legyen./mti/

--

16.51/n

-33-

16.51/n

bb. 60. igen bonyolult irányítástechnikai feladatot oldott meg a szovjet űrkutatás - nagy ernő nyilatkozata a Luna-4. utjáról

1/tz/tm/rj cz

1963. április 6.

a Luna-4. teljesítette feladatát. utjának jelentőségéről nagy ernő gépészmérnök, a mtesz központi asztronautikai szakosztályának titkára a következőket mondotta el az mti munkatársának:

- a legújabb szovjet holdrakéta-kísérlet szervesen illeszkedik abba a kísérletsorozatba, amelyet még 1959-ben nyitott meg az első három Lunyik és, amelyet főleg az elmúlt év folyamán - az amerikai ranger-holdrakéták folytattak. e kísérletek közös célja a hold jobb megismerése és így mintegy előkészítése az utánuk következőknek, amelyek során már közvetlenül a hold felszínéről és annak legközelebbi környezetéről szerzünk műszerek segítségével egzakt-ismereteket.

- a Luna 4. az előző, az egész világon Lunyik néven ismert szovjet űrrakétától eltérő pályán indult. még 1961. februárjában a szovjet vénusz-rakéta indításakor hasznosították az ugynevezett „parkoló pálya”, előnyeit. azáltal ugyanis, hogy az űrrakétát mesterséges hold pályájáról indítják tovább, az indítás első szakaszának összes pontatlanságait ki lehet küszöbölni. ez a módszer nem csupán a szovjet mars-rakéta indításakor, hanem már 1961 és 62 folyamán az amerikai ranger és mariner rakéták indításánál is jó eredményt járt. érthető tehát, hogy ezt a jól bevált módszert most is alkalmazták.

- meg kell jegyezni, hogy az első két Lunyikot még közvetlenül állították rá a hold felé vezető pályára és az ugynevezett szökési, vagy második kozmikus sebességnek megfelelő, tehát másodpercenként 11.200 méteres, helyesebben ennél valamivel nagyobb sebességet adtak a rakétának. a Luna-4. esetében viszont a második kozmikus sebességnél valamivel kisebb sebesség elérésére törekedtek. ez a sebesség - amennyire a pálya nyilvánosságra hozott adataiból megítélhető - a föld felszínére számítva körülbelül 11.100 méter lehet.

- ennek következtében - folytatta nyilatkozatát nagy ernő - a mesterséges hold pályájáról tovább indított holdrakéta rendkívül elnyújtott ellipszis-pályára került, amely nagyjából a Lunyik 3 pályájához hasonlítható, bár ez utóbbi a hold-fényképek közvetítése céljából egészen különleges, a föld pályasíkjára csaknem merőleges helyzetű pályán haladt. a Luna 4. pályája a Lunyik 3 pályájától éppen a pálya síkjának helyzetében tér el. olyan elnyújtott ellipszis, amelynek földtávolsági pontja körülbelül 700 000 kilométeres távolságban van tőlünk.

/folyt.köv./

17.43/n

-34-

bb. 60. / igen bonyolult.....1. folyt./rj

- ezek a rendkívül lapos, elnyújtott ellipszis pályák erősen instabilok és elsősorban a nap zavaró hatása miatt az ilyen pályán haladó mesterséges holdak - mert hiszen tulajdonképpen a Luna-4. is mesterséges hold - csakhamar torz pályára kerülnek, aminek eredményeképpen vagy elégnék a föld légkörében, vagy örökre elhagyják bolygónk terét és maguk is mesterséges bolygókká válnak.

- a Luna 4 csaknem olyan távolságra közelítette meg a holdat, mint annakidején a Lunyik 1. ez annyit jelent, hogy a hold legközelebbi környezetéből kaphatott a mágneses térre, a kozmikus sugárzásra, a részecske-sűrűsége vonatkozó adatokat és más, a bolygóközi térre és különösen a hold körzetére vonatkozó igen fontos mérési eredményeket. nyilvánvaló, hogy ezek az adatok a holdról szerzett ismereteinket jelentősen gyarapítják, illetve eddig vitatott korábbi mérési eredményeket megerősítenek, vagy megcáfolnak. amennyiben a Luna-4. a holdról felvételeket is készített, ma már nincs akadálya annak hogy ezeket a továbbiak során vissza is juttassa a földre. hiszen az 1959 óta óriási mértékben tökéletesített rádiótechnikai eszközökkel a földi megfigyelő központ a teljes pálya mentén tud vele összeköttetést tartani és így az adatokat, illetve a felvételeket telemetrikus úton vissza lehet juttatni.

- az ilyen elnyújtott ellipszis-pályák megvalósítása nem könnyű feladat - mondotta nagy ernő. - viszonylag egyszerűbben lehetett megoldani a hiperbolikus pályán haladó első két Lunyikkal. ez az aránylag kis sebességű ellipszis-pálya sokkal érzékenyebb az indításkor esetleg elkövetett hibák iránt, irányítástechnikai szempontból tehát sokkal szigorúbb követelményeket támaszt a hordozó rakétával és az egész irányítási rendszerrel szemben. előnye viszont az, hogy maga az űrlaboratórium sokkal kisebb sebességgel közelíti meg a holdat, illetve halad el mellette, ami pedig számos észlelés szempontjából kedvezőbb méréstechnikai feltételeket biztosít.

meggyőződésem szerint a Luna-4. indítása jól mutatja a hold iránti tudományos érdeklődés fokozódását, s éppen ezért további Luna-űrlaboratóriumok indítására számíthatunk, mint ahogyan az amerikaiak is készülnek újabb ranger-űrrakéták indítására - fejezte be nyilatkozatát nagy ernő./mti/

18.00/n

-35-

bb 61. László Anna: „tizennyolcéves”, című darabjának bemutatója debrecenben

vid fm/tné szb fm

1963. április 6.

a debreceni csokonai színház szombaton este nagy sikerrel mutatta be László Anna fiatal író „tizennyolcéves”, című színdarabját. az író korábban megjelent kisregényéből készült darab a mai fiatalság problémáival foglalkozik.

a bemutató alkalmából Taar Ferenc, a debreceni csokonai színház igazgatója nyilatkozott az MTI munkatársának. elmondta, hogy a színház tudományi intézet hívta fel a figyelmet a darabra, amelynek eszmei mondanivalója röviden így foglalható össze: valamennyien felelősek vagyunk egymásért! a debreceni színház egyik feladata, hogy mai tárgy magyar műveknek is helyt adjon műsorában. ezért választottuk László Anna művét is, amely legjobb művészeinket jelenteti meg a színpadon.

Szász Károly rendező elmondta, hogy az íróval közösen készítette színpadra a darabot. ez a színpadi mű, - amely a mai fiatalok erkölcsi problémáit is érinti, - minden bizonnyal vitákat vált majd ki, s felébreszti nemcsak a fiatalok, hanem a szülők felelősségérzetét is.

az új magyar dráma bemutatóján a főbb szerepeket Tikos Sári, Ujvárossy Katalin, Bárány Frigyes, Csáki Magda, Timár Éva, Tóth Judit, Dégi István, Szombati Kovács Gyula és Hofi Géza alakította. /mti/

--

bb 62. Időjárásjelentés

tn szb nk

1963. április 6.

a meteorológiai intézet jelenti április 6-án, szombaton 18 órakor:

a dunántúlon felhősebb idő

várható időjárás vasárnap estig: az ország nyugati felében felhősebb idő, legfeljebb néhány helyen esővel. mérsékelt déli-keleti, déli szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 13-17 fok között. /mti/

--

18.10/n

-36-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 159-490, 369-000

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1963. április 7.

bb 1. megnyitják a turistáknak szeged legrégebbi műemlékét

vid/te/s ki

1963. április 7.

a szegedi beloiannisz téren áll a város egyik legrégebbi műemléke, a dömötör-torony. a várost felkereső turisták korábban csak külsejét tekinthették meg a különleges építménynek, amelynek alapfala a 11. századból, alsó négyszögletes része a 12. századból, felső nyolcszögletes csúcsa pedig a 13. századból való. az idegenforgalmi szervek kívánságára az idén megnyitják a különleges műemlék kapuját a turisták előtt.

a torony bejáratánál azok a román stílusú homokkőfaragványok láthatók, amelyek a szegedi vár bontáskor kerültek elő. /mti/

--

bb 2. olasz módszerű ültetvényes nyárfatelepesítés az alföldön

vid/j/s ká

1963. április 7.

a szolnoki állami erdőgazdaság területén több mint ezer ember dolgozik a tavaszi telepítéseken: rövid másfél hónap alatt ezer holdon ültették el a facsemetékét és a suhángokat. az új ültetvények tekintélyes hányadát a gyorsan növekvő nyárfa képezi, amelyből a távlati huszéves terv időszakában 11.000 hektáron telepítenek. a hullámtereken ugynevezett olasz módszerű, ültetvényes nyárfatelepesítésre kerül sor. az új erdőt 5 x 10 méteres hálózatban ültetik, így lehetőség nyílik a sorközök mezőgazdasági művelésére. tíz éven át meghatározott vetéskör szerint különböző kulturnövényeket termelnek a kis fák között. a kettős hasznosítás hektáronként mintegy 60.000 forint tiszta jövedelmet biztosít a termelőszövetkezeti gazdaságoknak. /mti/

--

09.58 cs 10.22

- 1 -

me